

ÑOÀÑ NHUÑTIEÁ KIËM
TÖ Ç THÌ TRONG ÑIEÙ TRÒUNG THÖ VUÙ
GIAI ÑOÀÑ SÔÙ

DA- TAÙT AÖ VUÙ
TRÒUNG THÖ VUÙ

*Trần Văn Thiệp, Nguyễn Chấn Hùng,
Trương Văn Trường, Trần Việt Thế
Phương Huỳnh Hồng Hạnh, Lê Hoàng
Chương, Võ Thị Thu Hiền, Nguyễn Đỗ
Thùy Giang, Phạm Thiên Hương*

BCV: Trần Văn Thiệp

NỘI DUNG

1. Đặt vấn đề – Mục tiêu
2. Đối tượng và phương pháp nghiên cứu
3. Kết quả và bàn luận
4. Kết luận

ĐẶT VẤN ĐỀ

Các thay đổi quan điểm của phẫu trị trong điều trị ung thư vú

Các phương pháp điều trị bướu nguyên phát giai đoạn sớm

- Đoạn nhũ tận gốc biến đổi
- Liệu pháp điều trị bảo tồn : cắt 1 phần vú + xạ trị
- Đoạn nhũ tiết kiệm da - tái tạo vú tức thì

LỊCH SỬ

1894 : HALSTED : phẫu thuật đoạn nhũ tận gốc

1948 : PATEY : phẫu thuật đoạn nhũ tận gốc biến đổi

1970 : Phổ cập phẫu thuật đoạn nhũ tận gốc biến đổi

1980s : FISHER, VERONESI : liệu pháp điều trị bảo tồn

1980s : BOSTWICK, HARTRAMF: phẫu thuật tái tạo vú sau đoạn nhũ

1991 : TOTH và LAPPERT : đoạn nhũ tiết kiệm da-Tái tạo vú tức thì

1997- đến nay : nhiều công trình khảo sát về biến chứng, kết quả ung thư học và thẩm mỹ của Đoạn nhũ tiết kiệm da - Tái tạo vú tức thì

MỘT SỐ KHÁI NIỆM

Tái tạo vú tức thì (Immediate breast reconstruction)

- Tái tạo vú ngay sau ĐNTKD
- Tái tạo núm vú 3 tháng sau tái tạo vú

Tái tạo vú trì hoãn (Delayed breast reconstruction)

- Tái tạo vú sau khi đã hoàn tất điều trị: 1 – 2 năm
- Tái tạo núm vú 3 tháng sau tái tạo vú

Điểm thuận lợi

- Cải thiện kết quả chức năng và thẩm mỹ
- Nguy cơ tái phát tại chỗ, tại vùng tương đương với phẫu thuật đoạn nhũ kinh điển
- Không làm gia tăng biến chứng phẫu thuật

ĐỐI TƯỢNG-PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Đối tượng

Khảo sát 110 trường hợp ung thư vú giai đoạn 0,I,II được phẫu thuật đoạn nhũ tiết kiệm da tái tạo vú tức thì tại Khoa Ngoại 4 Bệnh viện Ung bướu từ 5-2003 →5-2006

Phương pháp nghiên cứu

LỰA CHỌN BỆNH NHÂN

Chỉ định:

Bệnh nhân được chẩn đoán ung thư vú giai đoạn 0, I, II, bệnh nhân muốn tái tạo vú

Chống chỉ định:

Bệnh nhân có các yếu tố nguy cơ cho phẫu thuật tái tạo
Bệnh nhân thể trạng yếu

Phương pháp nghiên cứu

LỰA CHỌN KỸ THUẬT TÁI TẠO

Đoạn nhũ tiết kiệm da + tái tạo vú tức thì:

Vật lưng rộng mở rộng (LD): đa số bệnh nhân

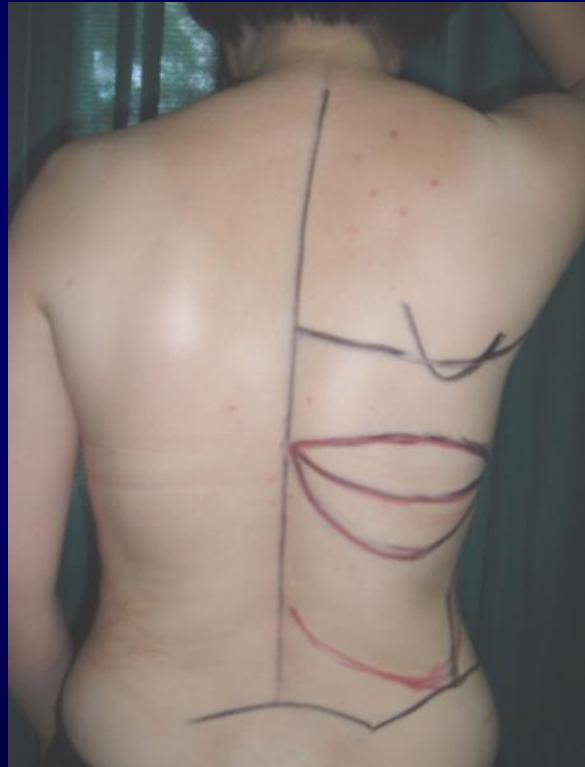
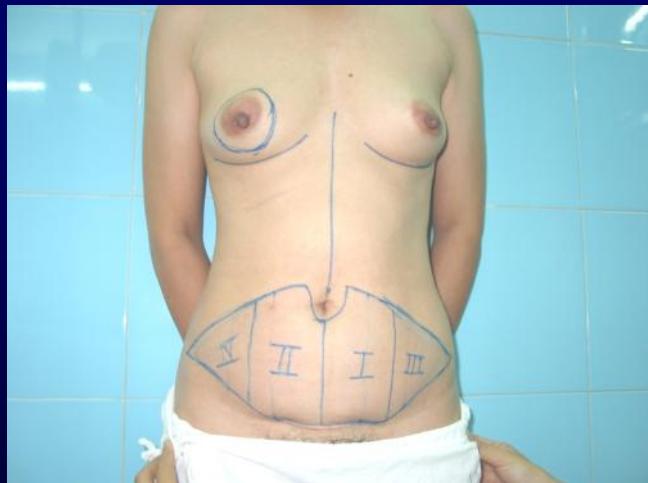
Vật da cơ thẳng bụng (TRAM): bệnh nhân có tuyến vú to-mỡ bụng dày

Vật lưng rộng + túi độn: bệnh nhân tuyến vú to, mỡ bụng mỏng

Tái tạo quầng vú núm vú:

Vật tại chỗ + xăm

Phương pháp nghiên cứu KỸ THUẬT MỔ

Đánh dấu các mốc phẫu thuật trước mổ

9

Phương pháp nghiên cứu KỸ THUẬT MỔ

ĐNTKD (Skin sparing mastectomy)

- Cắt toàn bộ tuyến vú
- Lấy sẹo sinh thiết
- Lấy phúc hợp quầng-núm vú
- Nạo hạch nách

ĐNTKD cải tiến (Modified skin sparing mastectomy)

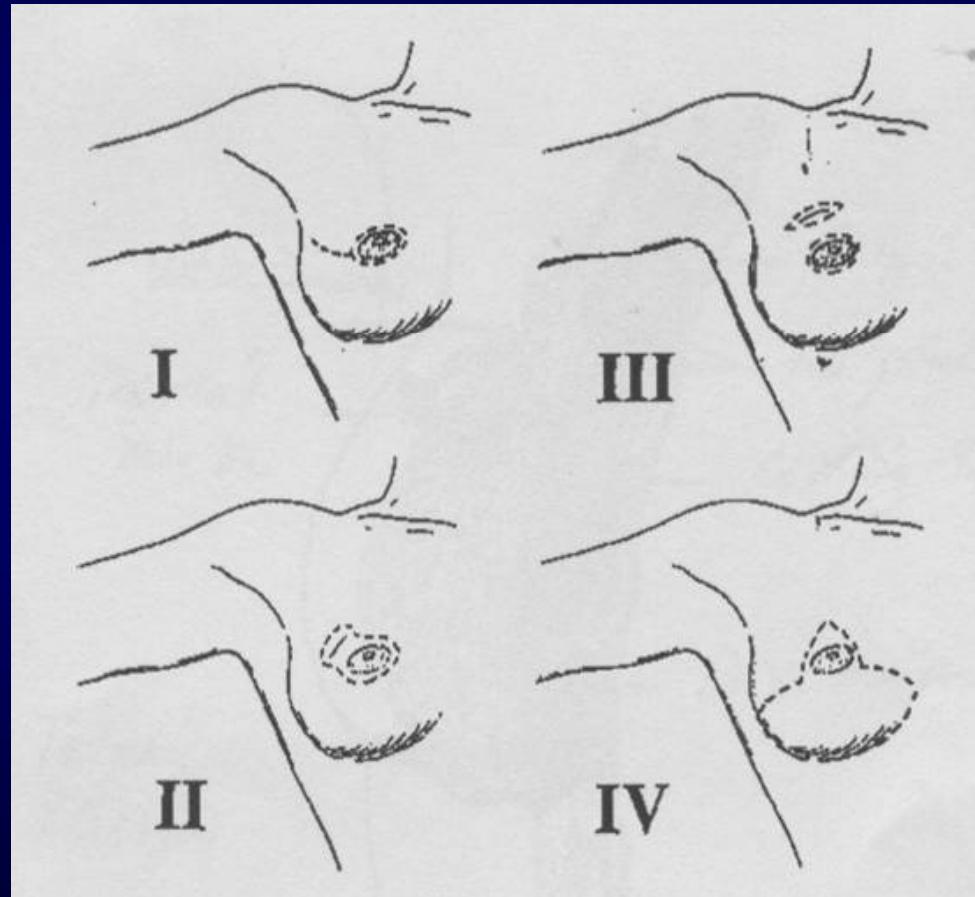
- Đoạn nhũ chừa lại núm vú (Nipple-sparing mastectomy)
- Đoạn nhũ chừa lại quầng vú (Areola-sparing mastectomy)

10

Phương pháp nghiên cứu

KỸ THUẬT MỔ

Đoạn nhũ tiết kiệm da

Lựa chọn đường mổ

11

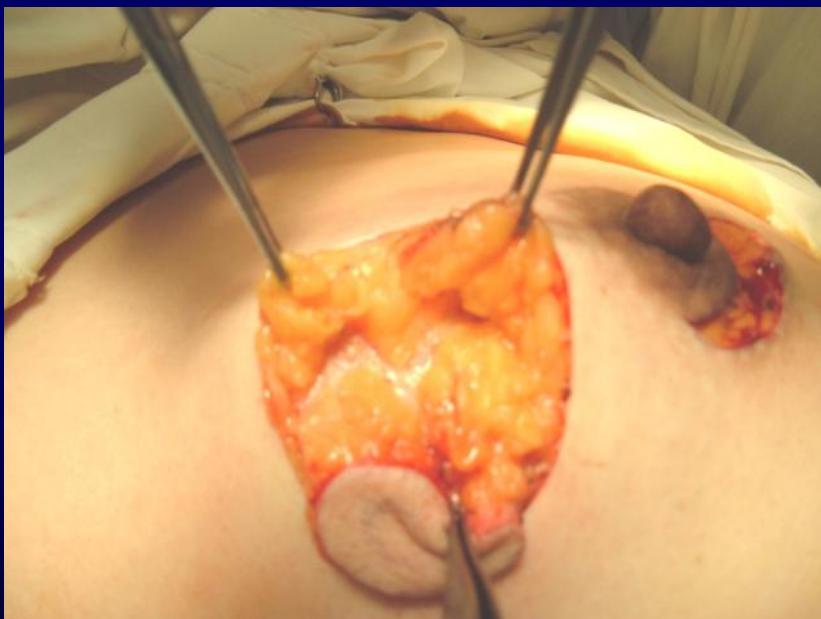
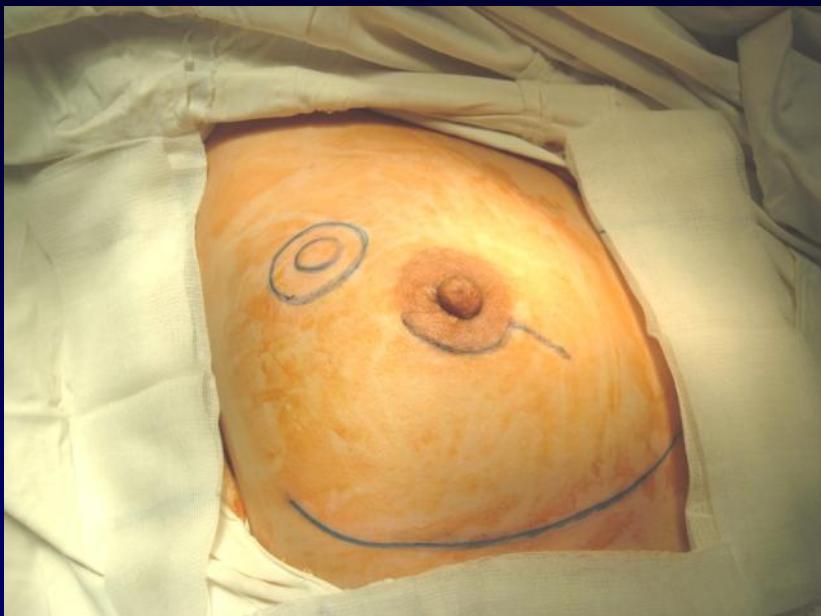
Phương pháp nghiên cứu

KỸ THUẬT MỔ

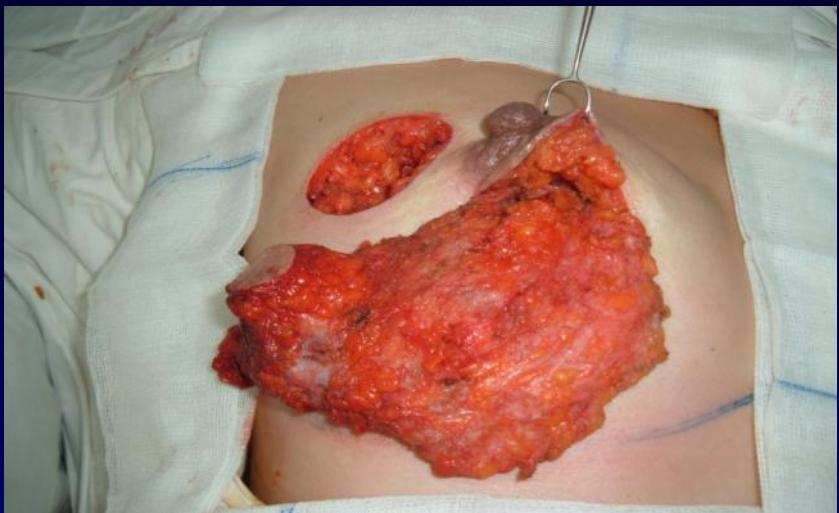
Đoạn nhũ tiết kiệm da

12

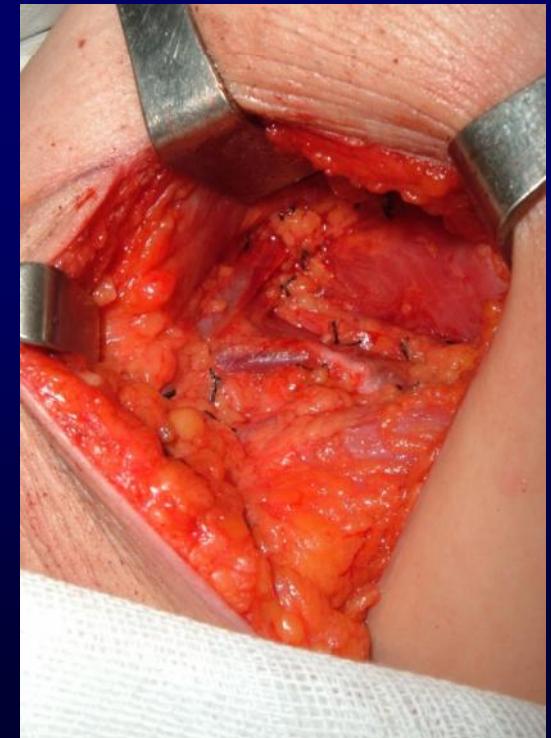
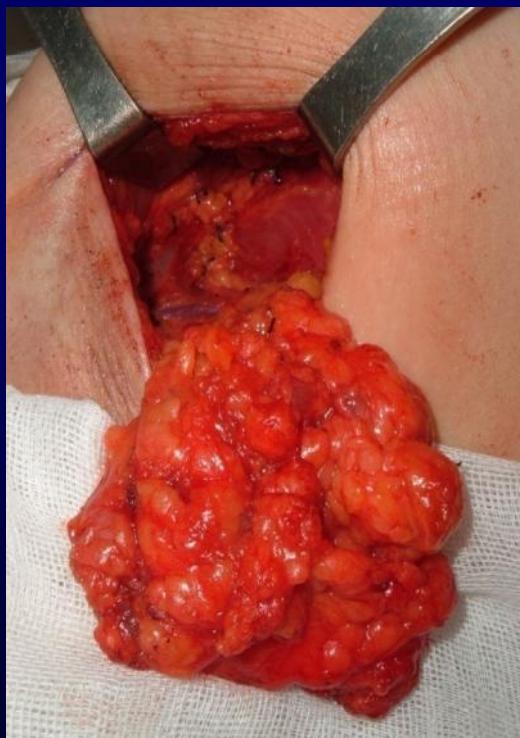

Đoạn nhũ chữa quầng vú – núm vú

13

Đoạn nhũ chữa quầng vú – núm vú

Nạo hạch nách

Phương Pháp Nghiên Cứu KỸ THUẬT MỔ

Bệnh phẩm đoạn nhu tiết kiệm da

15

Phương pháp nghiên cứu KỸ THUẬT MỔ

Cân và đo thể tích bệnh phẩm

Phương pháp nghiên cứu KỸ THUẬT MỔ

Cân vạt và định dạng vú tái tạo

17

Phương pháp nghiên cứu

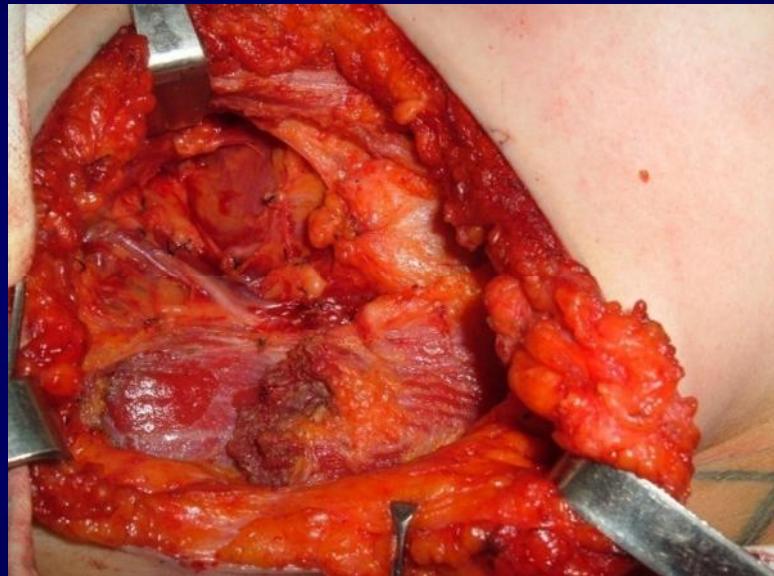
KỸ THUẬT MỔ: Vật da cơ lưng rộng

Kỹ thuật lấy vật da cơ lưng rộng

18

Phương pháp nghiên cứu KỸ THUẬT MỔ

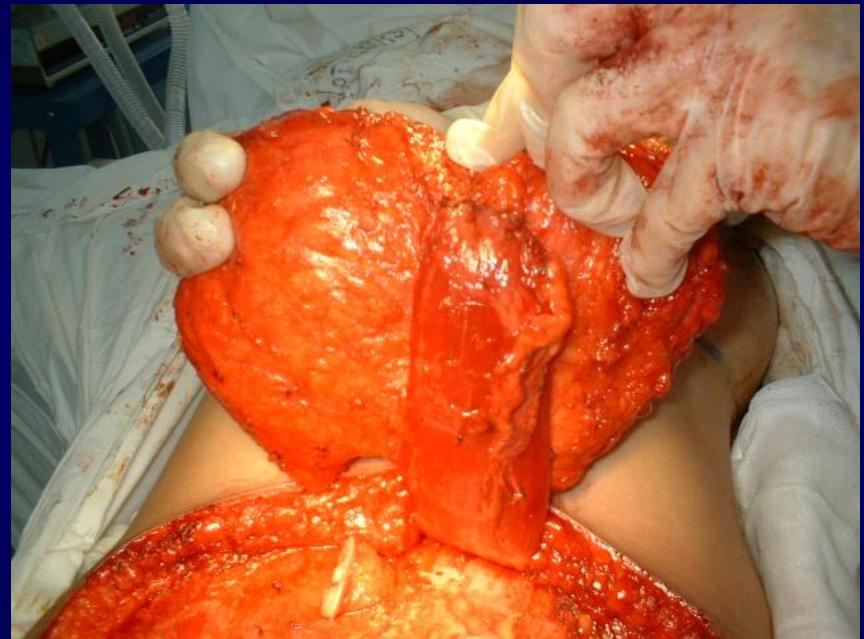
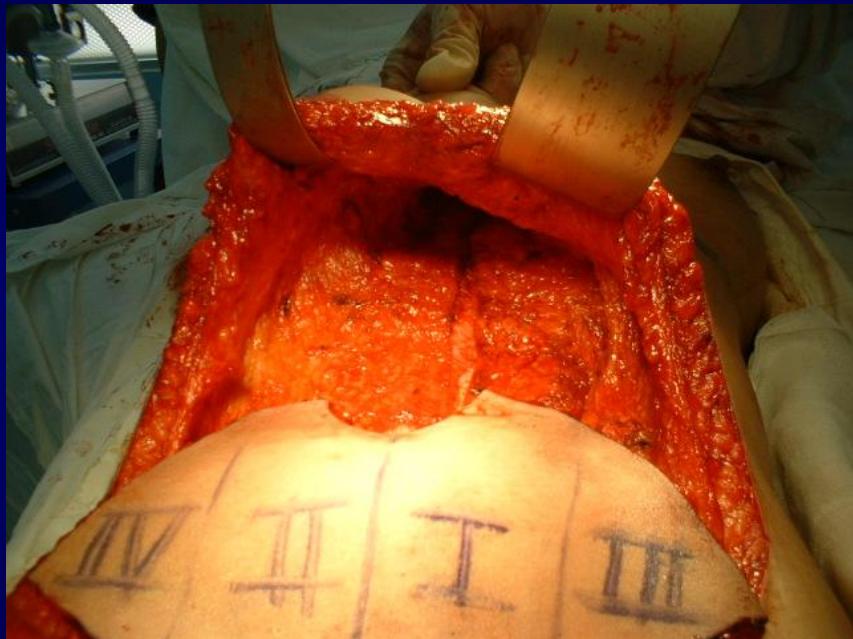
Cắt đầu cơ lưng rộng

Xoay vạt lấp vào nới
vú tái tạo

19

Phương pháp nghiên cứu

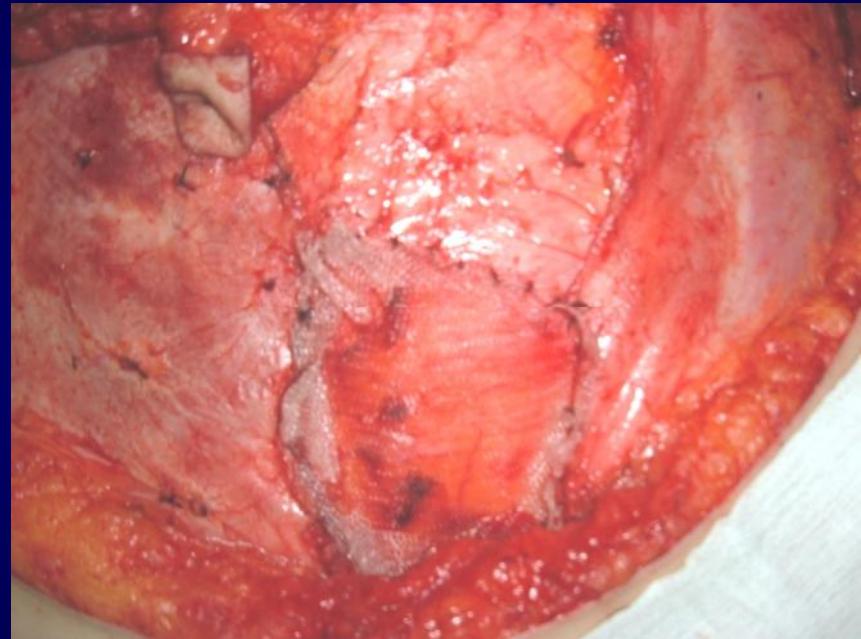
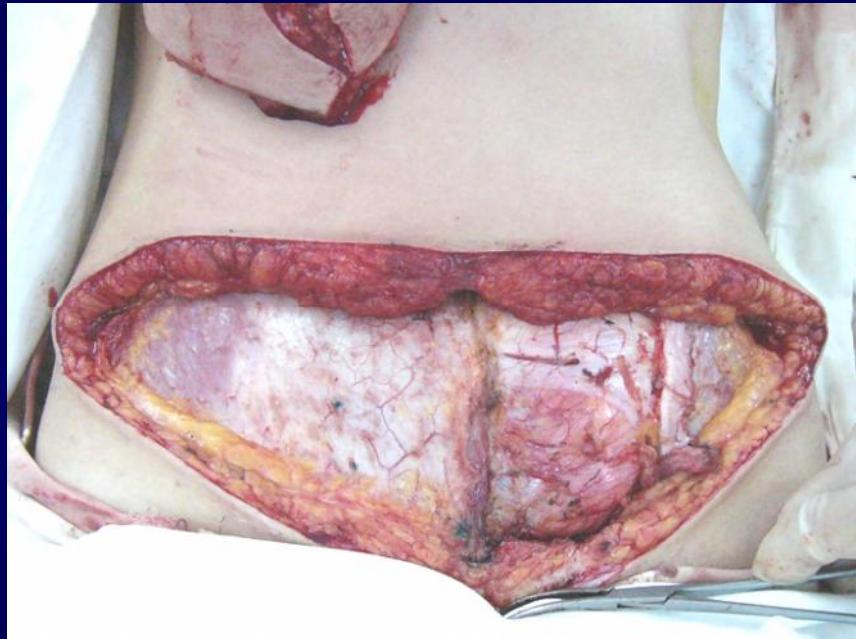
KỸ THUẬT MỔ : vạt TRAM

Kỹ thuật lấy vạt da cơ thẳng bụng

20

Phương pháp nghiên cứu KỸ THUẬT MỔ: vật TRAM

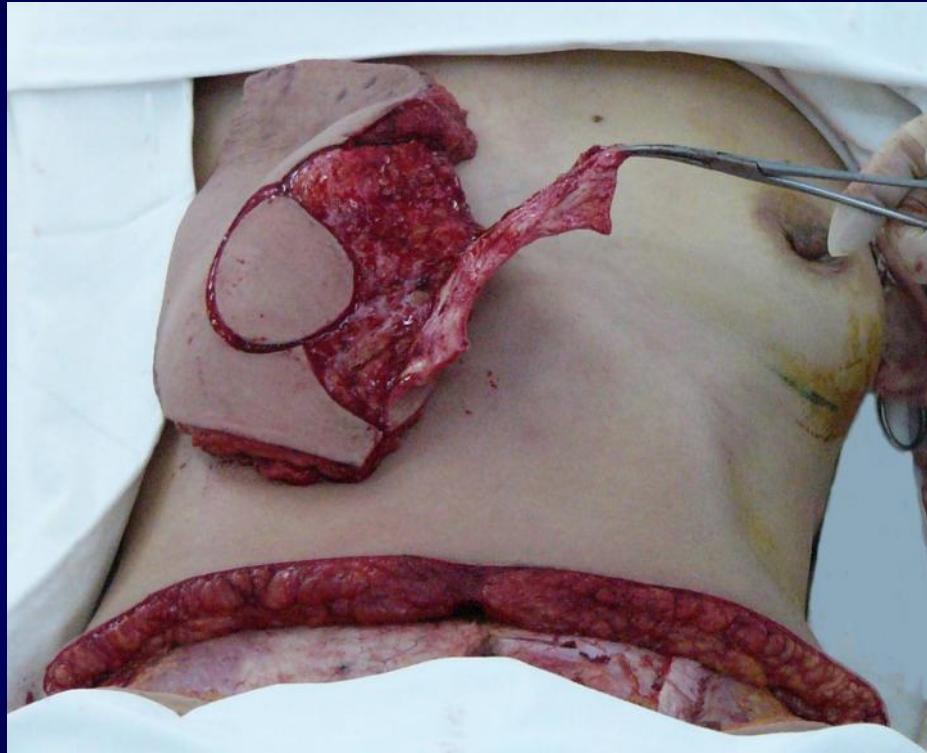

Phục hồi thành bụng:
Tiết kiệm cân cơ

Phục hồi thành bụng:
Sử dụng lưới

Phương pháp nghiên cứu

KỸ THUẬT MỔ: vạt TRAM

Cố định vạt vào thành ngực

22

Phương pháp nghiên cứu KỸ THUẬT MỔ

Tái tạo quầng vú-núm vú bằng vật tại chỗ

23

Phương pháp nghiên cứu

ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ

Ngày tổng kết nghiên cứu: 30/05/2006

- Phân tích các đặc điểm kỹ thuật và biến chứng
- Phân tích tỉ lệ tái phát-di căn xa
- Đánh giá kết quả thẩm mỹ: 3 bác sĩ chấm điểm

ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ THẨM MỸ

❖ Đánh giá các yếu tố :

- THỂ TÍCH : 2 điểm
- DẠNG VÚ : 2 điểm
- VỊ TRÍ MÔ VÚ : 2 điểm
- NẾP DƯỚI VÚ : 2 điểm

Xếp loại :

- Xuất sắc: 7 - 8 điểm
- Tốt : 6 – 6,9 điểm
- Khá : 5 – 5,9 điểm
- Kém: < 5 điểm

Yếu tố	Hạng 0	Hạng 1	Hạng 2
Thể tích mô vú	Mất cân xứng rõ so với đối bên	Mất cân xứng nhẹ	Cân đối
Dạng vú	Biến dạng rõ đường cong vú	Biến dạng nhẹ đường cong vú	Đường cong vú tự nhiên, cân xứng
Vị trí mô vú	Lệch rõ	Lệch nhẹ	Vị trí cân xứng
Nếp dưới vú	Không nhận ra được	Nhận ra, thiếu hay mất đối xứng	Rõ, cân xứng

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

26

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

ĐẶC ĐIỂM NHÓM BỆNH NHÂN

Tuổi: trung bình 39,3 (23-58)

Giai đoạn	Số ca	Tỉ lệ (%)
0	6	5,5
I	18	16,4
IIA	56	50,9
IIB	30	27,3
Tổng cộng	110	100

ĐẶC ĐIỂM GIẢI PHẪU BỆNH

- **Bướu nguyên phát:**
Carcinôm OTV tại chỗ: 6 TH (5,5%)
Carcinôm OTV xâm lấn: 104 TH (94,5%),
NOS: 90/100 TH (90%)
- **Hạch nách:** Hạch (-): 73/104 TH (70,2%),
Hạch (+): 31/104 TH (29,8%)
- **Rìa điện cắt (+):** 3/110 (2,7%)

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

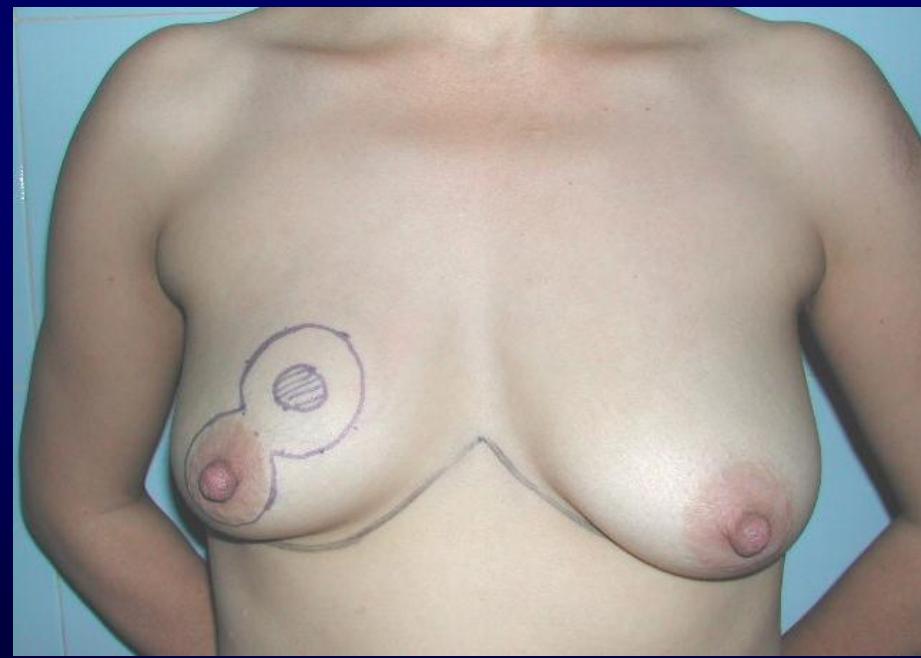
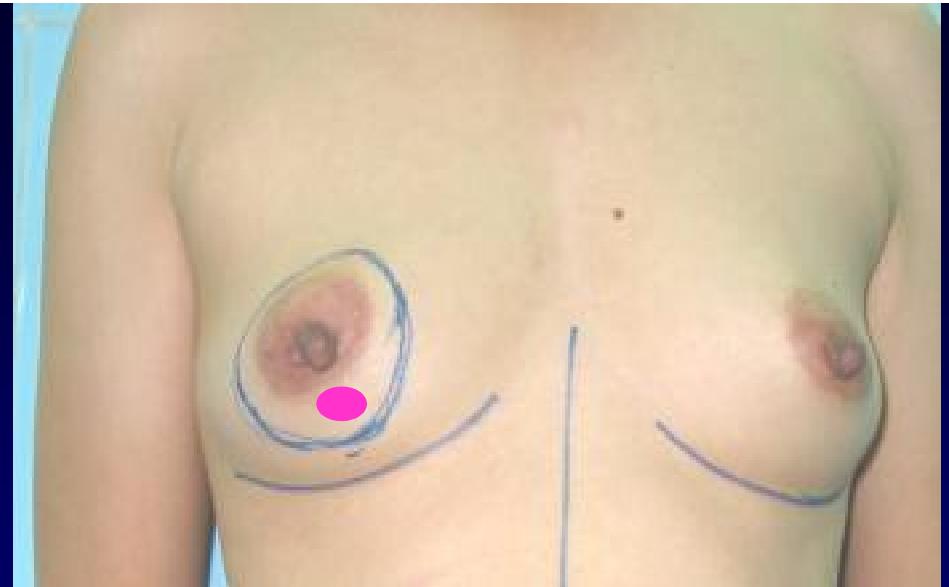
LỰA CHỌN ĐƯỜNG MỔ ĐOẠN NHŨ TIẾT KIỆM DA

Đường mổ	Số trường hợp	Tỉ lệ (%)
I	24	35,8
II	37	55,2
III	2	3
IV	1	1,5
Khác	3	4,5
Tổng cộng	67	100

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

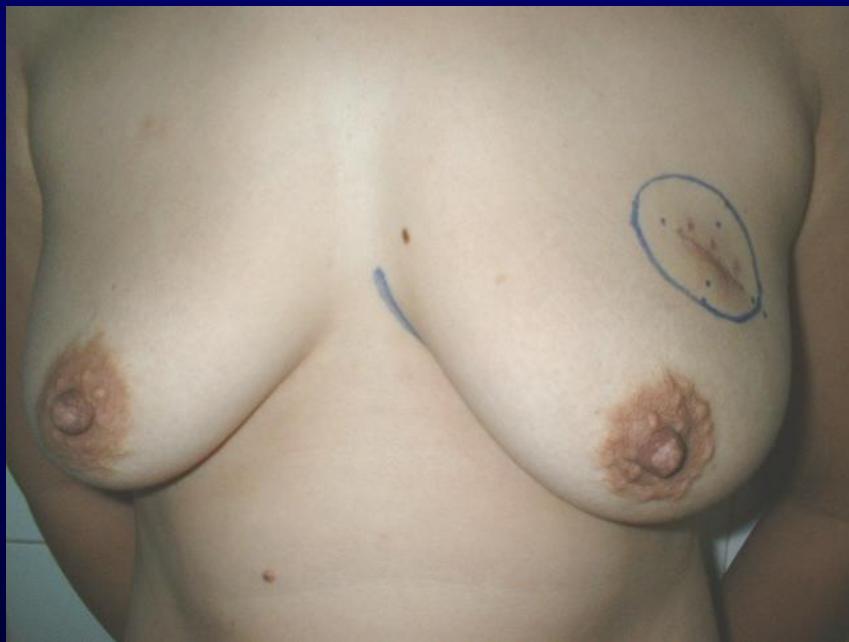
LỰA CHỌN ĐƯỜNG MỔ TIẾT KIỆM DA CÓ CHÙA QUẦNG VÚ NÚM VÚ (ĐOẠN NHŨ CHÙA NÚM VÚ: ĐNCNV)

Đường mổ	Số trường hợp	Tỉ lệ (%)
Đường mổ quanh bướu + đường omega quanh quầng vú	22	51,2
Đường mổ quanh bướu đơn thuần	21	48,8
Tổng cộng	43	100

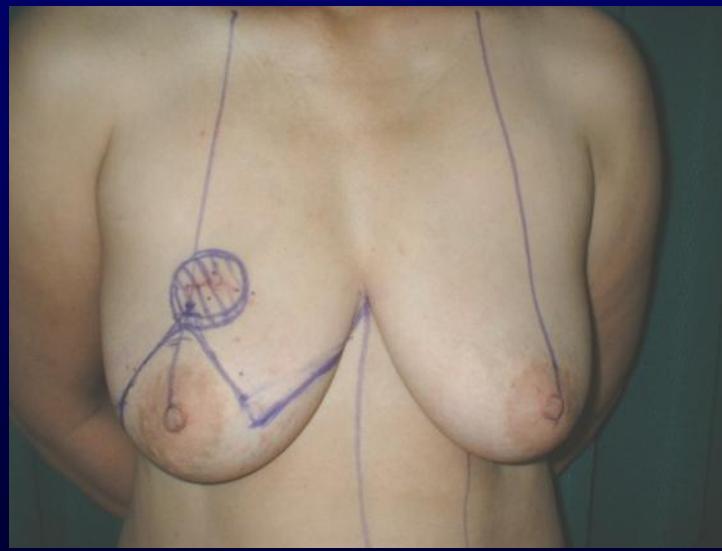
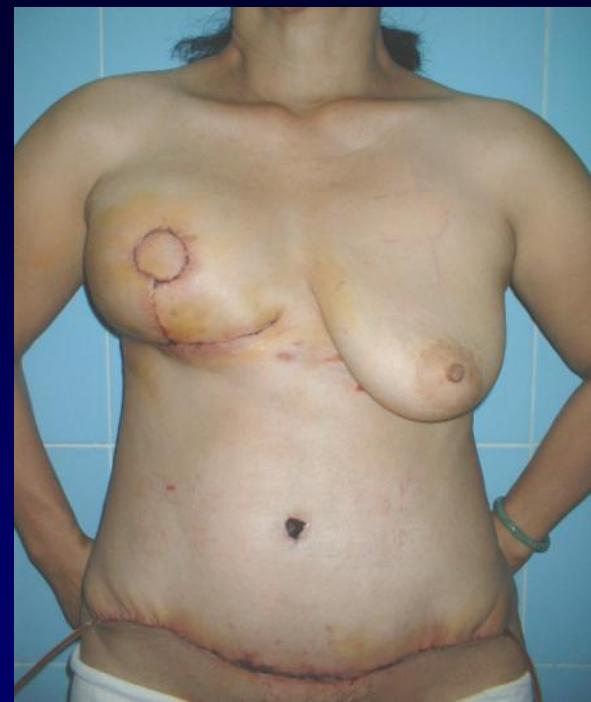
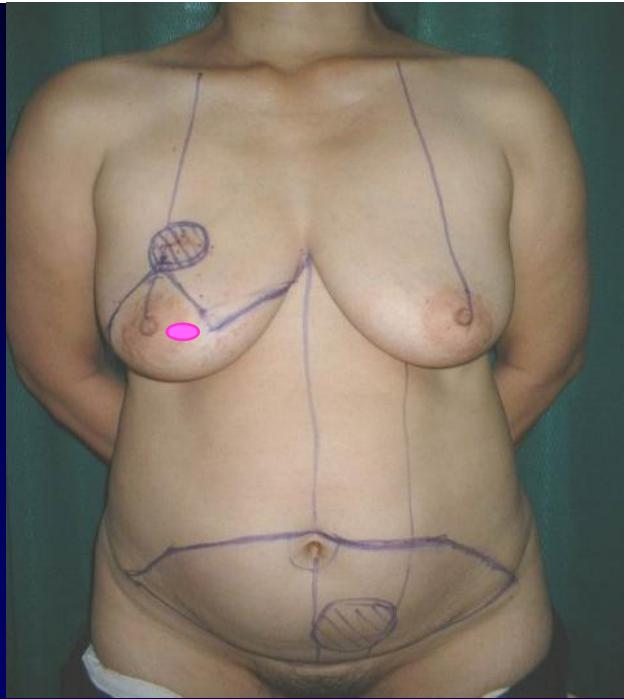
ĐƯỜNG MỔ ĐNTKD

31

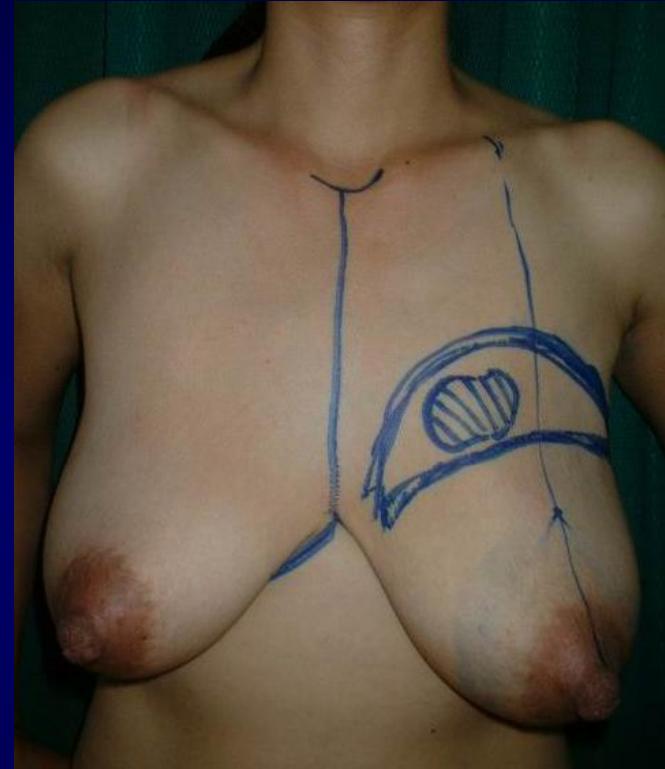
Đường mổ đoạn nhũ chừa núm vú

32

33

Đường Mổ ĐNTKD

Đường mổ khác

34

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

Nạo hạch nách

- Qua đường mổ riêng ở nách: 101 TH
- Mở rộng đường mổ : 3

Phương pháp tái tạo	Số trường hợp	Tỉ lệ (%)
Vật da cơ lưng rộng mở rộng (Extended LD)	87	79
Vật da cơ thẳng bụng (TRAM)	17	15,5
Vật da cơ lưng rộng + túi độn	6	5,5

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

Tái tạo quầng vú-núm vú

Thời điểm: 3 tháng sau- hay sau khi hoàn tất điều trị hỗ trợ.

Thực hiện tại phòng tiểu phẫu

Tái tạo quầng vú núm vú: 28/67 TH

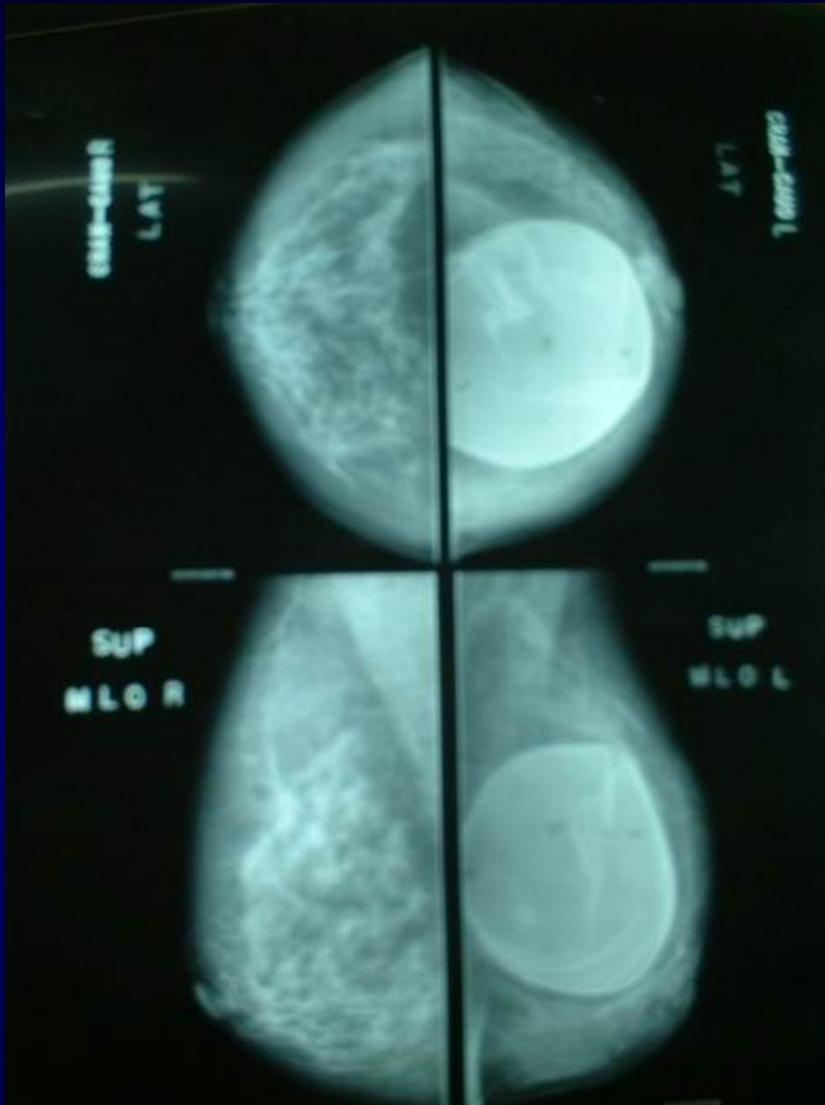
Tái tạo bằng vạt LD

37

Tái tạo bằng vạt TRAM

38

Tái tạo bằng vật lỏng + túi nước

Sau tái tạo 3 tháng

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

CÁC ĐẶC ĐIỂM KỸ THUẬT

Thời gian mổ trung bình:

Lưng rộng: 407 phút

TRAM: 451 phút

Lượng máu mất: trung bình 100ml

Thời gian rút ống dẫn lưu: 5-10 ngày

Thời gian hậu phẫu: 10-14 ngày

40

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

BIẾN CHỨNG PHẪU THUẬT

BIẾN CHỨNG	ĐNTKD (%) n=43	ĐNCNV (%) n=67	Tổng (%) n=110
Hoại tử vặt da	0	0	0
Hở da	2 (3)	1 (2,3)	3 (2,7)
Hoại tử núm vú		2 (4,6)	2 (1,8)
Nhiễm trùng		1 (2,3)	1 (0,9)
Chảy máu sau mổ	3 (4,5)	1 (2,3)	4 (3,6)
Tụ máu	1 (1,5)	1 (2,3)	2 (1,8)
Tụ dịch		2 (4,6)	2 (1,8)
TỔNG	6 (9)	8 (18,6)	14 (12,6)

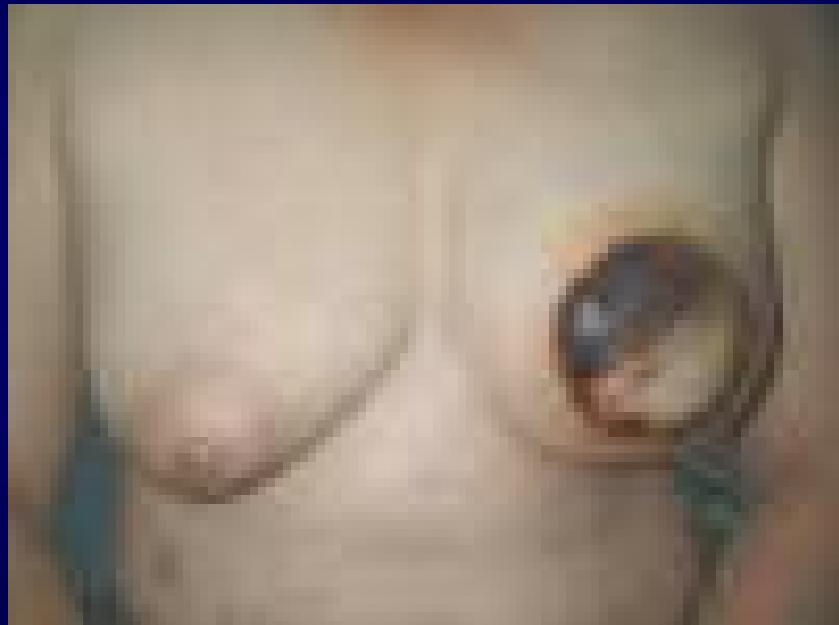
KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

BIẾN CHỨNG CỦA VẬT TÁI TẠO

	LD	TRAM	TỔNG (%)
Tụ dịch	10	0	10 (9)
Hở da	4	1	5 (4,5)
Hoại tử vặt:			
- Một phần	3	1	4 (3,6)
- Hoàn toàn			
Chảy máu	3	1	4 (3,6)
Tụ máu	1	1	2 (4,8)
Nhiễm trùng		1	1 (0,9)
Phồng thành bụng		4	4 (3,6)

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

BIẾN CHỨNG: Hoại tử vạt tái tạo

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

ĐIỀU TRỊ HỖ TRỢ

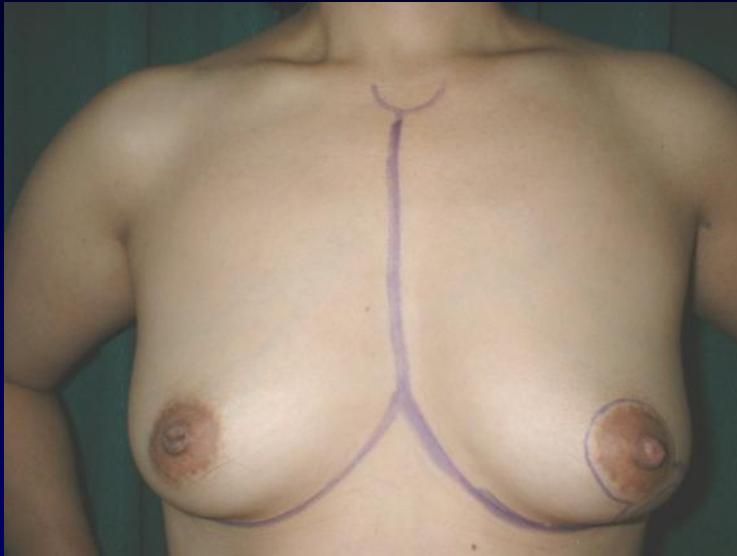
Điều trị hỗ trợ	Số ca	Tỉ lệ %
Hoá trị	82/104	78,8
Xạ trị	46/104	44,2
Nội tiết	69/110	62,7
Không hỗ trợ	3/93	2,7

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

Tái tạo vú và điều trị hỗ trợ

Thời gian giữa tái tạo và hoá trị hỗ trợ:
trung bình 28,7 ngày

Xạ trị: không tăng biến chứng hay ảnh hưởng thẩm mỹ

Trước mổ

Ngay sau mổ

Sau hoá trị

Ngay sau xạ trị

46

Tỉ lệ tái phát tại chỗ sau ĐNTKD

Tác giả	Năm	Cỡ mẫu	Tái phát tại chỗ %	Thời gian theo dõi (tháng)	Ghi chú
Slavin et al	1998	51	2,0	45	26 Car tại chỗ
Newman et al	1998	372	6,2	26	T1/T2
Simmons et al	1999	77	3,9	60	
Toth et al	1999	50	0	51,5	
Kroll et al	1999	114	7,0	72	T1/T2
Rivadeneria et al	2000	71	5,1	49	
Foster et al	2002	25	4,0	49	
Medina-Franco et al	2002	176	4,5	73	
Spiegel and Butler	2003	177	5,6	118	
Carlson et al	2003	539	5,5	65	30,6% Car tại chỗ
Gerber et al	2003	112	5,4	59	
BVUB	2008	110	3,6	40	5,4% car tại chỗ

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

So sánh tỉ lệ tái phát tại chỗ sau ĐNTKD và ĐNKT KD

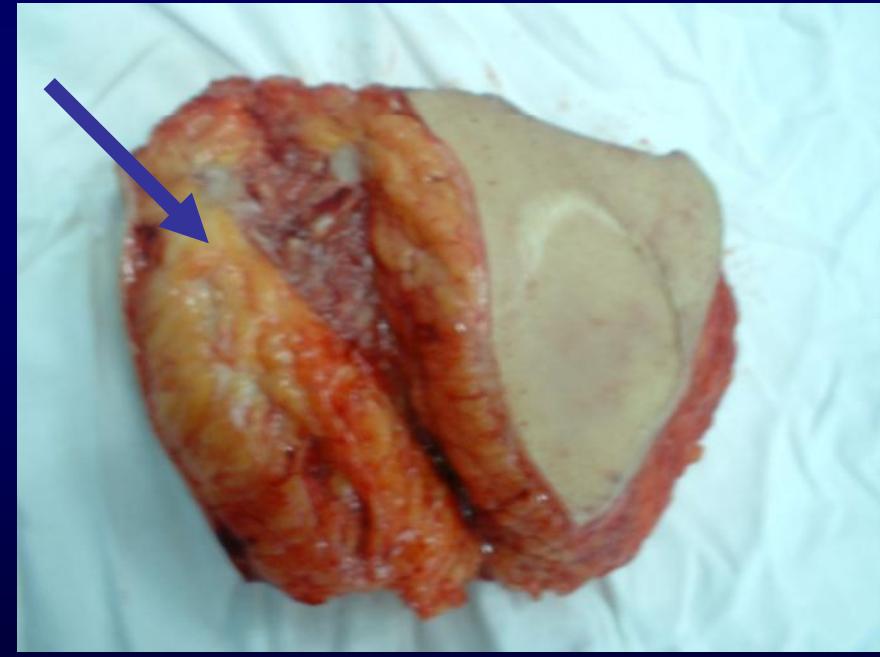
TÁC GIÁ	Số bệnh nhân	Tỉ lệ tái phát tại chỗ
		ĐNTKD Không ĐNTKD
SIMMON 2000	231	5,6% 3,9%
CARLSON 1998	271	4,8% 9,5 %
NEWMAN 1998	437	6,2% 7,4%
ĐẶNG HUY QUỐC THỊNH 2002	712	14,7% (gd I: 2,5%, gd II: 12,2%)

48

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

Tái phát tại chỗ: 4 TH (3,6%)

Vị trí: da-mô dưới da 2 TH (1 cắt rộng, 1 đoạn nhũ)
thành ngực 1 TH (đoạn nhũ)
hạch nách cùng bên 1 TH (Cắt rộng)

Đặng Thị Tuyết L. 46 tuổi
SHS: 7698/05

Tái phát thành ngực

49

Di căn xa - sống còn

- 10 TH (9,1%) di căn xa, 1 có tái phát tại chỗ trước đó
- Trung bình thời gian di căn:
27,3 tháng (9-58)

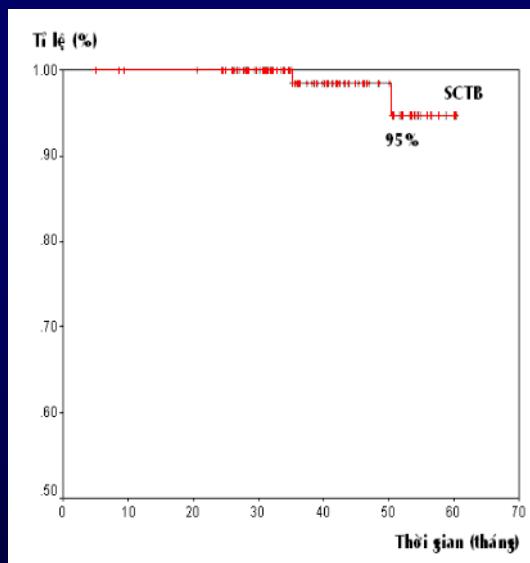
KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

Sống còn 4 năm

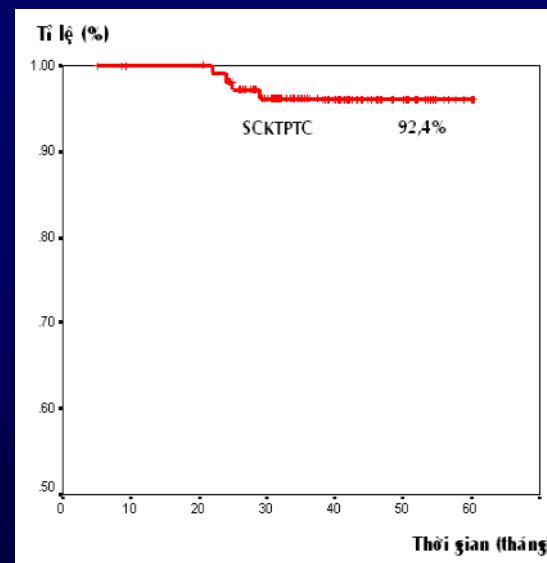
Sống còn toàn bộ 4 năm: 95%

Sống còn không tái phát 4 năm: 92,4%

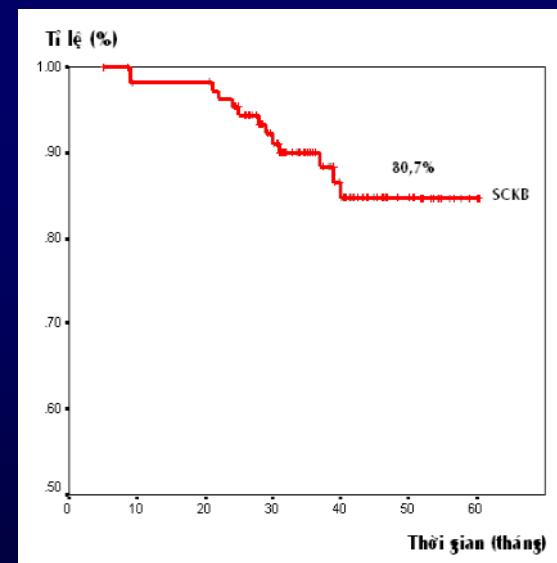
Sống còn không bệnh 4 năm: 80,7%

Sống còn toàn bộ

Sống còn không tái phát

Sống còn không bệnh

51

KẾT QUẢ & BÀN LUẬN

Kết quả thẩm mỹ

- HIDALGO: 21 ca : Xuất sắc – tốt: 75%
- GABKA: 17 ca : Xuất sắc – tốt: 100%
- BVUB (2003 – 2006) :

	Số lượng	Tỉ lệ %
Xuất sắc	65	61,9
Tốt	19	18,1
Khá	16	15,2
Kém	5	4,8
Tổng	105	100

Giảm tỉ lệ mổ chỉnh vú đối bên

52

KẾT LUẬN

Đoạn nhũ tiết kiệm da- tái tạo vú tức thì là phương pháp điều trị an toàn với biến chứng và tỉ lệ tái phát tại chỗ thấp, không ảnh hưởng quá trình điều trị hỗ trợ

Vạt LD mở rộng phù hợp với đa số phụ nữ Việt nam, vạt TRAM dành cho phụ nữ có tuyến vú to và mỡ bụng dày, vạt LD+túi nước dùng cho phụ nữ có tuyến vú to và mỡ bụng mỏng

Kết quả thẩm mỹ tốt

53

XIN CHÂN THÀNH CẢM ƠN

54